

**Sajószentpéter Környéki Önkormányzati Társulás
Társulási Tanácsa**

3770 Sajószentpéter, Kálvin tér 4.

Iktatószám: T01/2-13/2025.

K i v o n a t

Készült: Sajószentpéter Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsának 2025. szeptember 24. napján 9.00 órakor a Sajószentpéteri Polgármesteri Hivatal hivatali Tanácskozó termében (3770 Sajószentpéter, Kálvin tér 4.) megtartott nyílt ülésének jegyzőkönyvéből

**Sajószentpéter Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsának
13/2025. (IX. 24.) határozata
a Sajószentpéteri Területi Szociális Központ és Bölcsőde
által biztosított, a gyermekjóléti alapellátás részeként működő
Bölcsőde Szakmai Programjának jóváhagyásáról**

Sajószentpéter Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa az előterjesztést megtárgyalta és az alábbi döntést hozta:

1. A Társulási Tanács a Sajószentpéteri Területi Szociális Központ és Bölcsőde - többcélú, közös igazgatású intézmény - által biztosított, a gyermekjóléti alapellátás részeként - önálló szervezeti és szakmai egységként - működő Bölcsőde Szakmai Programját a határozat melléklete szerint 2025. október 1. napjától jóváhagyja.
2. A Bölcsőde Szakmai Programjának 2025. október 1. napján történő hatályba lépésével hatályát veszti a 38/2019. (XII. 11.) határozat.

Felelős: elnök, intézményvezető

Határidő: 2025. október 1.

K.m.f.

File Tamás József sk.
elnök

Ujlaki Béla sk.
jegyzőkönyv hitelesítője

A kivonat hitelül:

Urbán Julianna
Urbán Julianna
jegyzőkönyvvezető
Sajószentpéter, 2025. szeptember 24.

Sajószentpéteri Területi Szociális Központ és Bölcsőde
3770 Sajószentpéter, Kossuth Lajos út 40.

Sajószentpéteri
Területi Szociális Központ és Bölcsőde

SZAKMAI PROGRAM

a gyermekjóléti alapellátás részeként működő
bölcsődére

Tartalomjegyzék

A szakmai program általános jellemzői	5. oldal
1. Az intézmény célja és feladatai	5. oldal
2. Az intézmény neve, elérhetőségei	6. oldal
3. Az intézmény fenntartójának neve, székhelye	6. oldal
4. Az intézmény ellátási területe	6. oldal
5. Az intézmény férőhelyei	6. oldal
6. Az intézmény nyitvatartási ideje	6. oldal
 Az ellátandó célcsoport, ellátandó terület jellemzői	 6. oldal
 A szolgáltatás célja, feladatai	 8. oldal
 A Bölcsőde személyi feltételei	 10. oldal
 Tárgyi feltételek	 10. oldal
 Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja	 12. oldal
1. A bölcsődék kapcsolata	12. oldal
2. Bölcsőde és óvoda kapcsolata	12. oldal
3. Szakmaközi kapcsolatok	12. oldal
4. Más intézményekkel történő együttműködés módja	12. oldal
 A szülőkkel való együttműködés, kapcsolattartás formáinak bemutatása	 12. oldal
 A feladatellátás szakmai tartalma, módja a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési fejlesztési feladatok	 14. oldal
1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetenciák fejlesztése	14. oldal
2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	14. oldal
3. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése	15. oldal
4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	16. oldal
 A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei	 16. oldal
1. Gondozás	17. oldal
2. Játék	18. oldal
3. Mondóka, ének	18. oldal
4. Vers, mese	19. oldal
5. Alkotó tevékenységek	19. oldal
6. Egyéb tevékenységek	19. oldal
7. Mozgás	20. oldal
8. Tanulás	20. oldal

A bölcsődei élet megszervezésének elvei	20. oldal
1. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás	20. oldal
2. “Saját kisgyermeknevelő” rendszer	21. oldal
3. Gyermekcsoportok szervezése	21. oldal
4. A csoportbeosztás alapelvei	21. oldal
5. Napirend	22. oldal
A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei	22. oldal
1. A család rendszerszemléletű megközelítése	22. oldal
2. A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása	23. oldal
3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete	23. oldal
4. A kisgyermeki személyiség tisztelete	23. oldal
5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe	23. oldal
6. A biztonság és a stabilitás megteremtése	24. oldal
7. Fokozatosság megvalósítása	24. oldal
8. Egyéni bánásmód érvényesítése	24. oldal
9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	24. oldal
10. A gyermeki kompetenciaképzés támogatása	24. oldal
A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére	25. oldal
A bölcsődei ellátás igénybevételének módja	25. oldal
A térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályok	27. oldal
A bölcsőde szolgáltatásairól szóló tájékoztatás helyi módja	27. oldal
Az igénybe vevők és az alkalmazottak jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	28. oldal
A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége, biztosításának módja, formái	30. oldal
Szakmai dokumentáció	30. oldal
1. Csoportnapló	31. oldal
2. Törzslap	31. oldal
3. Üzenő füzet	31. oldal
4. Családlátogatás	32. oldal
5. Fejlődési napló	32. oldal
A Szakmai Program mellékletei	
1. Szervezeti ábra	34. oldal
2. Megállapodás	35. oldal
3. Napirendek	39. oldal
4. Házi rend	41. oldal

A szakmai program általános jellemzői

1. Az intézmény célja és feladatai

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő gyermek húszhetes korától hároméves koráig a gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény.

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját környezetükben, jól alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény szolgáltatása hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyének növeléséhez.

A bölcsőde szakmai munkáját, a szakmai programot az alábbi jogszabályok és a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja határozzák meg:

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (a továbbiakban: Gyvt.)
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 328/2011. (XII. 19.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről.
- 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevő nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról

- Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja (Magyar Bölcsődék Egyesülete Budapest 2023.)

2. Az intézmény neve, elérhetőségei:

Sajószentpéteri Területi Szociális Központ és Bölcsőde (a továbbiakban: TSZK)

Székhelye: 3770 Sajószentpéter, Kossuth Lajos út 40.

Telefonszám: 48/423-245

Fax: 48/345-528

E-mail cím: peteri.szocialis@gmail.com

Honlap: spetertszk.hu

3. Az intézmény fenntartójának neve, székhelye:

Sajószentpéter Környéki Önkormányzati Társulás

3770 Sajószentpéter, Kálvin tér 4.

4. Az intézmény ellátási területe: Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajókápolna, Sajólászlófalva, Sajószentpéter, Varbó.

5. Az intézmény férőhelyei:

A bölcsőde, mint a TSZK - többcélú, közös igazgatású intézmény - önálló szervezeti és szakmai egységként működik.

A bölcsőde két csoportban 26 férőhelyen fogadja a gyermekeket:

- 2-3 évesek csoportja esetén maximum 14 fő,
- 20 hetes kortól 3 évesek csoportja esetén maximum 12 fő,

ezen belül a bölcsődei nevelési év közben megállapított sajátos nevelési igény, illetve korai fejlesztés és gondozás kezelésére integráltan maximum két fő gyermek ellátása biztosítható.

6. Az intézmény nyitvatartási ideje: Hétfőtől – péntekig 6 – 17 óráig.

Az ellátandó célcsoport, ellátandó terület jellemzői

A bölcsődei ellátásban érintett települések: Sajószentpéter, Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajókápolna, Sajólászlófalva, Varbó.

2025. január 01-ei állapot (KSH)

Település	0-3 éves
Sajószentpéter	537
Kondó	29
Parasznya	73
Radostyán	24
Sajókápolna	17
Sajólászlófalva	23
Varbó	41
Alacska	21

Sajószentpéter Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye középső részén, a Bükk-hegység északkeleti nyúlványai, valamint a Sajó folyó között, a 26-os számú főútvonal mentén, Miskolc és Kazincbarcika között fekszik. Innen ágazik út a Pitypalatty-völgy felé. Lakosságszáma a 2025-ös hivatalos adatok szerint 11 782 fő. A település a Kazincbarcikai járáshoz tartozik. Helyben elérhető szolgáltatások: kereskedelmi, védéglátóipari, óvodai ellátás, alpfokú- és szakképző oktatás, egészségügyi alap- és szakellátás, közművelődés, sport- és szabadidős programok, személyes gondoskodást nyújtó szociális alap-, nappali és szakellátások.

Sajókápolna, Sajólászlófalva, Kondó, Radostyán, Parasznya, Varbó települések a Pitypalatty völgyben helyezkednek el, közigazgatásilag a Miskolci Járáshoz tartoznak. Megközelíthetőségük Sajószentpéteren keresztül, illetve Miskolc irányából Lyukóbányán keresztül megoldott. Rendszeres menetrendszerinti járat közlekedik.

Sajókápolna Sajószentpétértől délnyugatra, a Pitypalatty-völgy alján fekvő település. Lakosságszáma a 2025-ös adatok szerint 403 fő. A településen az egészségügyi alapellátás, valamint a szociális alapfeladatok közül a népkonyha és a falugondnoki szolgáltatás vehető igénybe. A köznevelési intézményeket a lakosság a környező településeken veszi igénybe.

Sajólászlófalva lakosságszáma a 2025-ös adatok szerint 458 fő. A településen az egészségügyi alapellátás biztosított, falugondnoki szolgáltatás igénybe vehető. Egy óvoda működik, a Sajólászlófalvai Kuckó Községi Óvoda, továbbá 12 férőhelyes Sajólászlófalvai Csigabiga Bölcsőde.

Kondó község Miskolctól 20 km-re található, lakosságszáma 2025. január 1-jén 569 fő. A településen az egészségügyi alapellátás biztosított, falugondnoki szolgáltatás igénybe vehető. A településen Kondói Harica-völgyi Óvoda működik.

Radostyán Miskolctól mindössze 21 kilométerre északnyugatra található, lélekszáma a 2025-ös adatok szerint 576 fő. Parasznya településsel szinte összenőtt. A településen az egészségügyi alapellátás biztosított.

Parasznya lakosságszáma a 2025-ös adatok szerint 1189 fő. A településen az egészségügyi alapellátás, valamint a szociális alapfeladatok közül a szociális konyha biztosított. Egy általános iskola és egy óvoda működik Parasznyán.

Varbó zsáktelepülésnek mondható, elhelyezkedésének előnye Miskolc és Sajószentpéter városok közelsége, valamint a természeti környezet kiemelkedő szépsége. Miskolctól való távolsága Lyukóbánya felől közelítve 15 km, Sajószentpéter felől 25 km. Lakosságszáma 2025-ben 1082 fő.

A településen az egészségügyi alapellátás biztosított. A településen Gyöngyszem Mini Bölcsőde és Játsház I. 7 fővel és Gyöngyszem Mini Bölcsőde és Játsház II. 7 fővel, továbbá egy óvoda működik.

Alacska 679 fő lélekszámú település, amely Sajószentpéter és Kazincbarcika szomszédságában található, viszont csak Sajószentpéter felől közelíthető meg műúton. A településen az egészségügyi ellátás biztosított, óvoda és általános iskola működik a településen. A települési önkormányzat falugondnoki szolgáltatást és szociális konyhát működtet.

A bölcsődénk Sajószentpéteren, a város keleti részén a Sajószentpéteri Területi Szociális Központ és Bölcsőde épületében, önálló szakmai egységként kapott helyet. Szintén a Központban működik a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat. A településen az intézményen kívül 1 egyházi bölcsőde, 1 önkormányzati fenntartású 3 feladatellátási helyen működő óvoda, 2 egyházi fenntartású óvoda, 1 általános iskola 3 feladatellátási hellyel működik.

A lakosság egészségügyi ellátása a Sajószentpéteri Gyógyító-Megelőző Intézmény Sajószentpéter, Kossuth Lajos út 200. szám alatti székhelyén működő intézményi fenntartású alapellátások (1 házi gyermekorvosi körzet, 2 felnőtt háziorvosi körzet, iskola-egészségügyi ellátás) és járóbeteg szakellátások (szemészet, nőgyógyászat, reumatológia, ultrahang diagnosztika, vérévételi hely, fizioterápia, gyógytorna), valamint az önkormányzattal feladatellátási szerződést kötött vállalkozások (1 házi gyermekorvosi körzet, 4 felnőtt háziorvosi körzet, 3 vegyes fogorvosi körzet), továbbá a vármegyei kórházhoz tartozó 6 védőnői körzet útján biztosított.

A **bölcsőde** a 26-os főút mellett helyezkedik el, **jól megközelíthető** mind gyalog, mind tömegközlekedési eszközzel, a közelben található buszmegálló.

A városban kevés munkahely van, a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat, sokan járnak el dolgozni a környező városokba, Kazincbarcikára és Miskolcra. A társult településekről, Sajószentpéterhez hasonlóan, munkalehetőség hiánya miatt a környező településekre ingáznak. Valamennyi község kis lakosságszámú, korlátozott mértékben tudnak helyben szolgáltatásokat biztosítani.

Az elmúlt években jelentősen **megnőtt azon szülők** száma a településeken, akik minél **hamarabb szeretnének vissza kerülni a munka** világába. Ezt jól tükrözi az is, hogy intézményünk kihasználtsága folyamatosan 100 %-os, és a kisgyermekek egyre kisebb életkorban – akár már az első életévük betöltése előtt – ismerkednek meg a bölcsődei élettel. A jelentkező családok életkörülményei átlagosnak tekinthetők, nevelési évenként körülbelül 1-2 fő az, aki hátrányos vagy halmozottan hátrányos családból érkezik hozzánk. Általánosságban elmondható, hogy minden nevelési évben van örökbefogadott gyermekünk, vagy nevelőszülő által nevelt kisgyermekünk. A szülők a bölcsődei felvételi kérelemkor szinte mindannyian a **munkavégzést jelölik meg a bölcsődei ellátás iránti igény okaként**. A tapasztalataink azt mutatják, hogy a szülők nagy többsége nagyon előrelátó gyermekük bölcsődei felvételét illetően, és nagyjából egy évvel a várható bölcsődekezdés előtt beadják a felvételi kérelmüket, annak érdekében, hogy biztosan legyen férőhely a gyermekük számára.

A szolgáltatás célja, feladatai

A bölcsőde 2011. február 15-i indulásától, az intézményi egység közel 15 éves fennállása kötelez bennünket arra, hogy megbecsüljük elődeink által megteremtett és fenntartott bölcsődei munkát. A gyermekek iránti elkötelezettség, az őszinte érdeklődés és a szülők megbecsülése jellemzi munkánkat.

Folyamatosan törekszünk arra, hogy a **kisgyermek**ek **elsajátítsák** azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy **hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek** saját kulturális környezetükben, **sikeresen alkalmazkodjanak** annak változásaihoz. A **bölcsődei nevelés** mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi,

amelyek segítik a **családi nevelés elsődlegességének** tiszteletét. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban, **minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet** folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtva, **családbarát intézményként**, hozzá kívánunk járulni a **családok életminőségének javításához**, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez. A lehetőségeinket figyelembe véve törekszünk a családok részére felmerülő igényeket kielégíteni, ezzel is hozzájárulva a **kisgyermekek egészséges pszicho-szociális fejlődéséhez**.

Célunk továbbá a **családban nevelkedő kisgyermek szakszerű** nevelése, a gyermekek teljes **személyiségének elfogadásával**, támogatásával. A legkorszerűbb kisgyermekkori kutatások és gyakorlati tapasztalataink felhasználásával, a szülőkkel szorosan együttműködve, olyan **kisgyermekek nevelése, akik bátran fejezik ki önmagukat**, olyan készségekkel és képességekkel rendelkezni a bölcsődei élet végére, amelyekkel elboldogulnak a közösségben, társadalomban. Fokozottan figyelünk az **egyéni bánásmód megvalósítására**. Eltérő fejlődés felismerése, jelzése, habilitációjának és rehabilitációjának segítése. Sokrétű, **életkornak megfelelő tapasztalatszerzési lehetőség** nyújtása. Rugalmas, jól szervezett napirend kialakítása, amely lehetővé teszi a magas szintű szakmai munka megvalósulását.

Napközbeni ellátás keretében

- a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével,
- feltétel nélküli szeretettel és elfogadással,
- a gyermek nemzeti- és etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával,
- identitásának erősítésével, kompetenciájának figyelembevételével,
- tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával,
- viselkedési minták nyújtásával

gondoskodunk a gyermekek harmonikus fejlődéséről.

A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében **törekszünk a hátrányok és következményeik enyhítésére**, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve. A valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében tiszteletben tartjuk a nemzeti- és etnikai hovatartozásukat, az identitástudat kialakulását segítve. A csoportban gondozható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében pedig minél fiatalabb életkortól kezdve a gondozásba ágyazott fejlesztés formájában segíteni a habilitációt és a rehabilitációt.

Fontos feladatunknak tekintjük továbbá a **szülőkkel való bizalmi partnerkapcsolat kialakítását**, amely nélkül nevelési céljainkat nem tudnánk megvalósítani. A gyermekek mellett a szülőkre, családokra is fokozottan figyelünk. Célunk, hogy a szülők a lehető legnagyobb támogatást kapják bölcsődénktől, annak érdekében, hogy maguk is kiegyensúlyozottak legyenek emberként, szülőként, munkavállalóként. Hisszük, ha a szülő jól van, akkor a gyermek is jól érzi magát otthon és a bölcsődében egyaránt.

Bölcsődei ellátás keretében azon gyermekek ellátását biztosítjuk, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

- A családban nevelkedő kisgyermekek napközbeni ellátásának és esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes – 3 éves egészséges és a 20 hetes – 6 éves sajátos nevelésű igényű gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése.

- A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére törekvés.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek rehabilitációjának és rehabilitációjának segítése a gondozás, nevelés, az egyéni és a csoportos foglalkozások keretében, a B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Kazincbarcikai Tagintézménye Sajószentpéteri Telephelyéről (a továbbiakban: szakszolgálat) érkező gyógypedagógus irányítása alapján.
- Az ellátás keretében biztosítani kell az egészséges testi fejlődést, az érzelmi fejlődést és szocializációt és a megismerési folyamatok fejlődését.

A Bölcsőde személyi feltételei

A bölcsődében **gyermekcsoportonként két kisgyermeknevelő** dolgozik. Szakmai munkájukat a **bölcsődei dajka** segíti. A szakmai munkát **bölcsődevezető** irányítja, aki szorosan részt vesz a gyermekcsoportok életében, szükség esetén segíti a csoportok munkáját, **kisgyermeknevelők hiányzása esetén helyettesítést** lát el.

Bölcsődénk munkaköreinek és a dolgozók végzettségének megjelölése:

Bölcsőde vezető	1 fő	felsőfokú szakképesítés
Kisgyermeknevelő	4 fő	
ebből:	1 fő	főiskola,
	3 fő	felsőfokú szakképesítés
Bölcsődei dajka	1 fő	szakképesítés

A bölcsőde **személyi feltételei a szakmai jogszabályokban előírtaknak megfelelnek**, létszám és végzettség tekintetében egyaránt. Intézményünkben fontos az őszinte légkör, mert csak így tudjuk a pozitívumokat és a negatívumokat egyaránt fel- és elismerni, hogy a fejlődés útjának realis módját megnevezhessük. Folyamatosan figyelemmel kísérjük az elérhető **szakmai továbbképzéseket**, ahol lehetőségekhez képest a kollégák részt vesznek.

Tárgyi feltételek

A bölcsődénk Sajószentpéteren, a város keleti részén a Sajószentpéteri Területi Szociális Központ és Bölcsőde épületében, **önálló szakmai egységként** kapott helyet. Az épület előtt található a **Generációk Kertje**, amely kicsiknek és nagyoknak egyaránt aktív kapcsolódást nyújt. A bölcsőde, mint szervezeti egység, az **épületen belül jól elkülönül, külön bejárattal rendelkezik**. A bölcsődében **2 gyermekcsoport** került kialakításra. Az épület külső és belső adottságai, feltételrendszere az ide járó gyermekek igényeit maximálisan ki tudja elégíteni.

Két csoportszobát úgy rendeztük be, hogy a gyermekek **egészséges fejlődését biztosítsa**, kedvükre játszhasanak. A gyermekek **mozgásigényét ki tudjuk elégíteni a csoporton belül** is. A **mozgásfejlesztő eszközöket** a gyermekek érését, fejlődését figyelembe véve választjuk meg és alkalmazzuk. A csoportszoba berendezésénél, a játékok kiválasztásánál a gyermekek **életkori sajátosságait figyelembe vesszük**. A bútorok megfelelő elhelyezésével alakítjuk ki az **elkülönített, nyugodt játszóhelyeket**. Elegendő hely van a nagymozgásos tevékenységekhez, valamint a csendes játékokhoz is. A **pihenést játszópárnákkal**, nyugodt

elvonulást biztosító **puha sarokkal** nyújtjuk. A gyermekeknek **saját helyük van az asztaloknál** étkezéskor. A nyugodt alváshoz **saját, jellel ellátott** ágyat, ágyneműt, állandó ágyszőnyeget biztosítunk a gyermekeknek. A **kisgyermeknevelők munkaterületét**, az asztalt úgy helyeztük el, hogy mindig beláthatassák a gyermekcsoportot.

A **játékkészlet** megválasztásánál figyelembe vesszük az **alapprogramban előírt pedagógiai és egészségügyi szempontokat**, a gyermekcsoport **életkori összetételét**, létszámát. Fontosnak tartjuk, hogy **biztonságos környezetben, jó minőségű, korszerű, fejlesztő játékokkal**, eszközökkel játszhasználnak a gyermekek. **Funkciók szerint csoportosítva**, a játszótér-területek kialakításának megfelelően, a gyermek magasságában helyezzük el a játékokat. **Változatos eszközöket kínálunk** minden tevékenységformához (manipuláció, konstruálás, utánzás, nagymozgás, szerepjáték, alkotó tevékenység stb.). A csoportokba **babakonyhát** is találhatnak a gyermekek. A **kognitív** képességek fejlesztéséhez különböző logikai játékokat ajánlunk (kirakók, Montessori tornyok, puzzle stb.). **Építőjátékok** elhelyezésénél ügyelünk arra, hogy elegendő védett hely álljon a rendelkezésre az építéshez. Minden korcsoportnak vannak ismeret adó, **mesélhető képeskönyvek**. Az **alkotó tevékenységekhez** állandóan **biztosítunk** papírt, zsírkrétát, minőségi színes ceruzát, gyurmát. A **finommotorika fejlődését elősegítő** marokzsírkrétákat, háromszög alakú vastag ceruzákat alkalmazunk, melyet a gyermekek könnyen meg tudnak fogni. **Mozgásfejlesztő** játékok is találhatók a csoportszobákban. Az **otthoni játékokat**, átmeneti tárgyakat a **gyermekek behozhatják a bölcsődei csoportba**. A játékokat rendszeresen, szervezeten **tisztítjuk, fertőtlenítjük**. A **készletet évente bővítjük és fejlesztjük**.

A **közös fürdőszoba** kielégíti a napjainkban kívánatos gondozási- és nevelési igényeket. Felszereltsége az előírásoknak megfelelő. A gondozáshoz használt **terület biztonságosan megközelíthető**. Célszerű, tágas, megfelelően elhelyezett **eszközök** (pelenkázó, törölköző, és fésűtartó, egészalakos tükör stb.) **segítik a gondozás** folyamatosságát. A gyermekvéde és a mosdó a gyermekek számára elérhető, a **gyermekméretű eszközök lehetőséget adnak az önálló tevékenységhez, a helyes szokások kialakításához**.

Az **átadó helyiség** (gyermeköltöző), alapterülete és felszereltsége megfelelő. Kielégíti a különböző életkorú gyermekek öltözködési igényeit. A gyermekek otthoni és a váltóruháinak jellel ellátott öltöző helyet biztosítunk, öltöztető pad, pelenkázó asztal szintén biztosítva van. **Faliújság** elhelyezésére is sor került.

Az épületen belül babakocsi tároló, akadálymentesített WC, amely egyben szülői WC-ként is funkcionál, szülőfogadó szoba, vezetői iroda, elkülönítő szoba, orvosi szoba, kisgyermeknevelői pihenő, mosókonyha, tisztaruha raktár, tisztítószer tároló, játékraktár, személyzeti öltöző, tálalókonyha (HACCP előírásoknak megfelelő) került kialakításra. **Az épületrész akadálymentesített, külön parkolóval rendelkezik**.

Teljes mértékben **zárt udvarral, udvari játékokkal, fedett terasszal**, udvari játékraktárral rendelkezünk. A bölcsődei udvar is a követelményeknek megfelelően lett kialakítva, ahol nyugodt körülmények között játszhatnak gyermekeink.

Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

Folyamatos a kapcsolattartás a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal. A környező települések bölcsődéivel, óvodáival napi kapcsolat alakult ki és rendszeres a kapcsolat a házi gyermekorvosokkal és védőnői szolgálatokkal és a regionális módszertani bölcsődéivel.

Az intézményen belüli kapcsolattartás módját az intézmény hatályos Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

1. A bölcsődék kapcsolata

A környező települések, városok bölcsődéivel egymás közötti tapasztalatcsere, látogatása hagyománnyá vált.

2. Bölcsőde és óvoda kapcsolata

Törekszünk a két intézmény között tartalmas kapcsolat kialakítására, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenőmentesebbé válhat.

3. Szakmaközi kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával együttműködésre épülő kapcsolatokat ápolunk mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek, kerülhetnek, többek között:

- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Pedagógiai Szakszolgálat,
- Védőnői Szolgálat.

4. Más intézményekkel történő együttműködés módja

Napi kapcsolatban állunk és rendszeres megbeszéléseket tartunk:

- Óvodák
- Gyermekorvos
- Védőnők
- Család- és gyermekjóléti Szolgálat

Egy-egy esetben:

- Gyámhatóság
- Szakértői és rehabilitációs bizottság

Intézménylátogatások szervezésével ismerkedünk társintézmények munkáival.

A szülőkkel való együttműködés, kapcsolattartás formáinak bemutatása

Meggyőződésünk, hogy a bölcsődei nevelés-gondozás a **családi neveléssel együtt**, azt **kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését**. A családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a **szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat** kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban a

gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelőink szaktudásukkal, tapasztalataikkal tudják segíteni a szülőt gyermeke nevelésében. A **szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást** a gyermek fejlődéséről; ez alapvető fontosságú a **személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás** kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái bölcsődénkben:

Családlátogatás: Első lépés a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése, ezért lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait mindenek felett tiszteletben tartjuk (a családlátogatás előli elzárkózást is).

Beszélgetések, napi kapcsolattartás érkezéskor és hazamenetelkor, üzenő füzet, családlátogatás, egyéni beszélgetés egyeztetett időpontban.

Szülői értekezlet alatt bölcsődénkben a szülők általános tájékoztatását értjük. Általános, mindenkire vonatkozó események, programok, házirend, beszoktatás, óvodai beiratkozásról való tájékoztatás szokott a legtöbb esetben témául szolgálni.

A **szülőcsoportos beszélgetések** tematikus beszélgetések a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésszerep bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait. A **szervezett programok** a családok igényeihez igazodó **többlet-lehetőségek** a családok segítése, a szülői kompetencia növelése és a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében. Több fajtájuk lehet, pl.: előadás, beszélgetés neves szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással és adott esetben vásárlási lehetőséggel egybekötve, vagy klub-jellegű családi programok ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül bizonyos, kiszámítható rendszerességgel (pl. adventi készülődés,). Ezek a közös élmények, az emberi kapcsolatok és a tapasztalatok, a tájékozottság gyarapításával nagymértékben hozzájárulhatnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

Bölcsődekóstolgotó – a bölcsőde lehetőséget biztosít a szülőknek, hogy beiratkozás előtt a szülő és a gyermek bekapcsolódjon a bölcsőde egy napjába. Lehetőség nyílik a szülőknek megismerkedni a kisgyermeknevelőkkel, a bölcsődei élettel, az intézmény épületével,

udvarával, csoportszobákkal, játékokkal. A helyszínen választ kaphatnak minden olyan kérdésre, ami a gyermekek bölcsődébe kerülésével felmerülhet.

Szervezett programok: Farsang, Gyermek nap.

A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok

1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A kisgyermek csak egy jól működő, számára biztonságot jelentő környezetben képes a harmonikus testi és lelki fejlődésre, legyen az a környezet a családja vagy a bölcsőde. A bölcsőde az első gyermekintézmény, amellyel a szülők gyermekük születése után először találkozhatnak, ezért kiemelten fontos a családok támogatása. **Intézményünk nagy hangsúlyt fektet a szülőkkel történő, kölcsönösségen alapuló bizalmi viszony kialakítására**, hiszen a nap nagy részében gyermeküket a gondozásunkra bízák. A gyermekek nevelésében, gondozásában elsődleges szerepe a családnak van, mi segítjük, támogatjuk a kialakult nevelési elveket, szokásokat. A gyermeket a szülő ismeri legjobban, ezért a kisgyermeknevelőkkel kialakult bizalmi viszonyoknak és a kölcsönös információ áramlásnak elengedhetetlen jelentősége van a gyermek fejlődésében. Intézményünk munkatársai szaktudásukkal, szakmai tapasztalataikkal járulnak hozzá a gondozás, nevelés sikeréhez, és támogatja a szülőket egyes élethelyzetekben, fejlődési ciklusokban.

2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A harmonikus testi és lelki fejlődéshez biztosítjuk az egészséges és biztonságos környezetet, támogatjuk fejlődését, kielégítjük a primer szükségleteket egyéni igények szerint.

Egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakulását segítjük (a testi-lelki harmónia kialakulását és megőrzését segítő napirend – ezen belül: étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás).

Fontosnak tartjuk a kisgyermek és a felnőttek egészségvédelmét, valamint a prevenciót.

Az intézményen belül a megfelelő tárgyi feltételek kialakításával törekszünk az egészségmegőrző környezet biztosítására.

Az egészséges táplálkozási szokások kialakítása során figyelmet fordítunk arra, hogy az ételek mennyiségileg, minőségileg helyes összetételűek legyenek, és az életkornak megfelelőek. Törekszünk arra, hogy a gyermekek étrendje változatos, idényszerű, ízben összehangolt legyen, megfelelő konyhatechnológiai eljárással készüljön. Törekszünk új ízek bevezetésére. Rágásra, illetve önálló étkezésre neveljük a kisgyermeket, ezzel is mintát adva a szülőknek. **Az étkezések alatt nyugodt körülményeket biztosítunk, hogy az evés örömforrás legyen a gyermek számára. A beszoktatási idő alatt a szülők is lehetőséget kapnak az ételek kóstolására. Az élelmezést és a szükség esetén diétás étkeztetést a Sajószentpéteri Közétkeztetési Nonprofit Kft. által biztosítjuk.**

A fogápolás a személyi higiéne fontos eleme. A kisgyermek fogainak romlását elsősorban az édességek túlzott fogyasztása, az intenzív rágás hiánya, a fogápolás mellőzése okozza. **Bölcsődénkben biztosítottak a tárgyi feltételek** a rendszeres fogmosáshoz és lehetőség van a kisgyermeknek több lépésben - ismerkedés, öblítés, fogkefe, fogkrém használata - a fogápolás technikáját gyakorolni az ebéd elfogyasztása után. A fogmosás kellékei a gyermekek számára elérhető magasságban vannak, szakaszait következetesen és rendszeresen gyakoroljuk.

A személyi higiéniára való törekvés fontos kritériuma, hogy belső igénnyé váljon a mosakodás, a kézmosás és a fésülködés tevékenysége. A kisgyermeknevelő feladata, hogy tudatosítsa a gyermekben, milyen jó érzés tisztának lenni és ez a későbbiekben természetessé váljon számára. A kisgyermekek testápolásához tartozik a megfelelő haj és körömápolás, valamint a helyes orrfújás és a papír zsebkendő megfelelő használata. Ezek elsajátításához sok idő, türelem, sok-sok dicséret és biztatás szükséges a kisgyermeknevelő részéről.

A természetes tényezőknek - levegő, napfény, víz - nagy szerepük van a kisgyermek ellenálló képességének fokozásában. A szabad levegőn tartózkodás hozzájárul ahhoz, hogy gyermekeink egészségesebbek legyenek. **A levegőztetés időpontját, mértékét az évszaknak, az időjárási viszonyoknak, valamint a gyermekek életkorának megfelelően választjuk meg.** Megfelelő ruházattal védjük a gyermekeket az időjárás viszontagságától, hőmérsékletváltozás káros hatásaitól. Ebben a korban alakítjuk ki a ruházat tisztasága iránti igényt is. A gyermeket ért pozitív élmények sokat segítenek abban, hogy szívesen vesznek részt a vetkőzés-, öltöztetés műveletében.

Fokozott figyelmet fordítunk nyáron a nap káros hatásainak kivédésére - árnyékolás, naptej használata, folyadékpótlás.

A csoportokban a kisgyermeknevelők figyelemmel kísérik a kisgyermekek testi fejlődésének milyenségét és a megfelelő dokumentumokban rögzítik azt. Az esetleges fejlődésbeli elmaradásokat, megtorpanásokat, problémákat minden esetben jelzik a szülő felé, aki szükség esetén a felismert probléma fajtájától függően tovább léphet szakorvos felé vagy kikérheti a szakszolgálat gyógypedagógusának véleményét is. Célunk, hogy az esetleges problémákat időben felismerjük, a súlyosabb következményeket megelőzzük.

A testi egészség mellett figyelmet fordítunk a lelki egészségre is. A gyermekek és szüleik felé igyekszünk minden esetben **empátiával és elfogadással fordulni**, felismerni azokat a helyzeteket, amikor a szülő vagy a gyermek érzelmileg érintett, és a kompetenciahatárainkat betartva, szakmai tudásunk legjavával segíteni ezekben a helyzetekben. Fokozottan ügyelünk, hogy a gyermekcsoportokban harmonikus, nyugalmat árasztó, vidám hangulat uralkodjon. A lélekre pozitív hatással vannak a minket körülvevő tárgyak, a berendezés módja, a színek, dekorációs elemek.

3. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

A gyermekeket segítjük az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában a **derűs légkör megteremtésével** a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzésében, illetve csökkentésében. **Feladatunk a kisgyermeknevelő-gyermek közötti szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakítása.** Segítjük az egyéni szükségletek

kielégítését a csoportban élés helyzetében, az én-tudat egészséges fejlődését. A bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti **nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének** segítése.

A kisgyermeknevelők lehetőséget teremtenek, hogy vele és/vagy a társakkal közös élményeket szerezzenek, az én érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését. Törekszünk a kommunikatív képességek fejlődésének segítésére, a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (meghallgatás, figyelem, kérdések megválaszolása).

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlődésében kiemelt szerepe van a csoportban dolgozó felnőttnek, aki az érzelmi biztonságot biztosítja mindezek megéléséhez. Fontos, hogy a kisgyermeknevelő érzelmileg elérhető és hiteles legyen a kisgyermek számára. Bátorítsa a gyermekeket az érzelmeik kifejezésére, egyértelmű elvárásokat és határokat állítson, melyet a gyermekkel minden esetben betartat. Alapfeladatnak tekintjük, hogy a kisgyermeknevelők olyan kommunikációs helyzeteket teremtsenek, ahol a kisgyermek szívesen és sokat kommunikál.

4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A 0-3 éves korosztályt a tapasztalati úton való tanulás jellemzi. Fontos feladatunk az **érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése**. A gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása. A gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása. Az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása, az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítésével. Ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítésével. Ezen kívül a **gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése**, megerősítése az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei

Célunk a nevelés-gondozás valamennyi helyzetének a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi és tárgyi környezettel való harmónia is. A nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget biztosítunk a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésüknek, pillanatnyi pszichés szükségleteiknek megfelelően ismerkedhessenek személyi- és tárgyi környezetükkel. Mindeközben **viselkedési mintákat és segítséget nyújtunk** a gyermekeknek az optimális és sokoldalú fejlődésükhöz és szocializációjukhoz. Bölcsődénkben a **gondozás** (testi szükségletek kielégítése) és a **játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei**, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése. A gyermekeink bölcsődei élete legyen élvezetes, részvételre motiváló és kielégítő tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző. A gyermekek számára biztosítjuk, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában, alakításában. Számunkra fontos a gyermeki tevékenységek, élethelyzetek alakításának alapja, a gyermekek pozitív önértékelésének erősítése és a különböző faji, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek tiszteletének kialakítása.

1. Gondozás

Fontosnak tartjuk a gyermekek testi szükségleteinek kielégítése során a bensőséges interakciós helyzetet a kisgyermeknevelő és gyermek között. A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a **kisgyermeknevelő megerősíti, dicsérettel jutalmazza** (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Lényeges, hogy **elegendő időt biztosítsunk**, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást.

Pelenkacsere, szobatisztaságra nevelés, WC használat: A pelenkás kisgyermek pelenkaváltása napi két alkalommal kötelező módon, kettő alkalommal pedig szükség szerint történik. A kisgyermeket folyamatos közreműködésre biztatja a kisgyermeknevelő (nyújtsd a lábad, add a kezed, vedd le, vedd fel a cipődet). A pelenkaváltás egész időtartama alatt folyamatosan kommunikál a gyermekkel, elmondja neki, hogy mi fog vele történni, így a gyermek tudja, mire számíthat, ezzel a felmerülő félelmek vagy frusztrációk is megelőzhetők, csökkenthetők. A pelenkacsere során is alkalmazzuk az egyéni bánásmódot, figyelembe vesszük a gyermek fejlettségi szintjét, napi hangulatát. A pelenkaváltások bensőséges helyzetek a kisgyermeknevelő és a gyermek között, így azok intimitásának megtartását szigorúan szem előtt tartjuk. Ezekben a helyzetekben csak a kisgyermekre és jelzéseire figyelünk, elegendő időt biztosítunk számára. A szobatisztaságra nevelésben a családok partnerei, segítői vagyunk. Így, amikor a családban elkezdik a gyermek pelenkáról való leszoktatását, a szülőkkel együttműködve, őket támogatva, szakmai segítséget is nyújtva, mi is próbálkozunk a gyermekkel a bölcsődében. A kortársak jelenlétének pozitív hatása lehet az, amikor a gyermek a társait látva, belső indíttatásból a bölcsődében próbálja ki először a kis WC-t, amelynek lehetőségét örömmel biztosítjuk számukra.

Öltözködés: A bölcsődei nap folyamán több alkalommal is szükség lehet öltözésre. Öltözködés alkalmával bátorítjuk a gyermekeket arra, hogy próbálkozzanak az egyes ruhadarabok felvételével vagy levételével, cipő ki és becsatolásával, cipzár fel és lehúzásával. Az öltözködés lehetőséget nyújt az esztétikai érzék fejlesztésére is, hiszen a felnőtt megigazítja a rendezetlen ruházatot, kicseréli a szennyezett ruhát.

Kézmosás, mosakodás: Napközben a kisgyermeknevelők felügyelik és segítik ezt a tevékenységet. A tapasztalat azt mutatja, hogy a kisgyermek szívesen és gyorsan sajátítja el a kézmosás helyes technikáját és rövid időn belül már csak részsegítséget igényel ez a tevékenység. Saját, jellel ellátott törülközőjét mindenki hamar felismeri és néhány hét alatt annak használatát is elsajátítja.

Fésülködés: Fontos, hogy a gyermek egészen kicsi korától kezdve aktívan részt vehessen a gondozási műveletekben. Ilyen a fésülködés is. A feltételek biztosításával lehetővé tesszük, hogy tükör előtt, önállóan fésülködhessenek, melynek célja, hogy idővel majd felismerjék annak szükségességét. A tükörben való fésülködés az eltérő irányok miatt kezdetben nagyon nehéz a kisgyermek számára, sok gyakorlást igényel, ugyanakkor szívesen nézegetik magukat a tükörben, fejlődik énképük is, saját testükön is tanulják az irányokat. Az önálló

próbálkozás után természetesen a felnőtt megigazítja a gyermekek haját, kislányoknak igény szerint copfot készít.

Orrtörölés: A kisgyermeknevelő feladata, hogy észre vegye, amikor a gyermek orra váladékozik. Beszélni tudó, kommunikatív gyermekek már maguk is jelzik, ha folyik az orruk. Mind a csoportszobában, mind pedig az udvaron rendelkezésre áll papírzsebkendő a gyermekek számára. Ebben az életkorban helyesen és megfelelő erővel orrot fújni csak kevés kiskorú tud, így elsődleges feladatunk az orrváladék letörlése, felitatása, orrfújás elsajátításának segítése, szükség esetén a szülő felé jelzése.

Alvás, pihenés: A gyermekek **napközbeni alvására ebéd után** kerül sor. Természetesen a **csecsemőkorú gyermekek délelőtti vagy többszöri napközbeni alvását minden esetben biztosítjuk** udvaron és csoportszobában egyaránt. A gyermekek igényeitől, fejlettségétől és életkorától függően **kiságyban, vagy bölcsődei fektetőn valósul meg** az altatás. Altatási időben nyugalmat teremtünk a csoportban, a gyermekek igényeinek megfelelően besötétítünk, a gyermekek egyéni szükségleteihez igazodva segítjük őket az elalvásban.

Levegőzés: Arra törekszünk, hogy minden évszakban a lehető legtöbb időt tudjunk a szabad levegőn tölteni. Kivétel ez alól: -5 Celsius fok alatti hőmérséklet, viharos, orkán erejű szél, vihar, köd. Minden más esetben a délelőtt egy részét az udvaron töltjük. Esőben a fedett terasz áll a gyermekek rendelkezésére.

Étkezés: Négyyszeri étkezést biztosítunk a bölcsődében (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna). Minden kisgyermek az életkorának megfelelő ételt kapja. Lehetőségünk van diétás étkeztetés biztosítására is.

2. Játék

Számunkra a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely **segíti a gyermeket a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődésüket**. A kisgyermeknevelő a játék feltételeit (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosítja, és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. Jól tudjuk, hogy **a játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére** is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A boltban kapható játékeszközökön kívül a **kisgyermeknevelők saját készítésű**, az adott csoport szükségleteinek leginkább megfelelő játékeszközök biztosításával színesítik a játék élményét.

3. Mondóka, ének

A bölcsődénkben **sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre adunk lehetőséget**, például a **környezet hangjainak** megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes **ének- és beszédhangja**, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása. A **közös éneklés** során, a felelősséggel kiválasztott és alkalmazott, - a gyermekek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati

állapotához igazodó játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek - felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömelményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

4. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. **A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet**, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A gyermekeink olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesznek szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetőségük. Fejődik emberismeretük, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiájukat, gazdagodik szókincsük. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását. A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

5. Alkotó tevékenységek

Úgy tartjuk, hogy az **öröm forrása maga a tevékenység** – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás –, nem az eredmény. A kisgyermeknevelő a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséssel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

6. Egyéb tevékenységek

Ezeket a tevékenységeket valamilyen **élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához**, az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz **kapcsoljuk** (pl. viráglocsolás, gyümölcsnap előkészítése stb.). **Az öröm forrásai az együttesség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése.** A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek. Ennek során fontos az önkéntesség, a tevékenykedés ne legyen feladat a számukra. A helyzetek lényeges tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló műveletsorhoz igazodással próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztása. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikuma iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembevételét és az empátiát.

7. Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. **Mind a szobában, mind az udvaron biztosítjuk a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat,** melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása. Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. **A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint a szobában.** A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik.

A szobában is szükségesnek tartjuk a nagymozgásos játékokat.

Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget.

Csecsemőinknek olyan játszóhelyet biztosítunk, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésükre, pl.: **hempergő, elkerített szobasarok.**

8. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődénkben nincs helye. A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: **minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamat, tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban.** A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. **A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció.** Mindehhez **biztosítjuk a változatos foglalkozásokat, anyagokat, játékeszközöket, környezetet.**

A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokás kialakítás.

A kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során alkalmazott módszereiben figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direkter kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán. A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek más az anyanyelvük, mint a nemzeti nyelv.

A bölcsődei élet megszervezésének elvei

1. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

Bölcsődéinkben a szülővel történő fokozatos beszoktatást, a **családdal való együttműködést helyezzük előtérbe.** Ragaszkodunk ahhoz, a beszoktatás ideje alatt a **szülő személye ne változzon.** Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az

új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások) súlyosságát, időbeni elhúzódását.

2. „Saját kisgyermeknevelő” rendszer

A „saját kisgyermeknevelő” rendszer **a személyi állandóság elvén nyugszik**. A csoport gyermekeinek egy része (5-7 gyermek) tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A nevelés-gondozás mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, naplóját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője (felmenőrendszer). Az ún. ölelkezési időben – az az időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban van – idejét elsősorban a „saját” gyermekei nevelésére, gondozására fordítja. A „saját kisgyermeknevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

3. Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoport létszámát jogszabályok határozzák meg. Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el, a megengedettnél több gyermek nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra. A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei csoportban (speciális csoportban vagy integráltan /inkluzívan) történő gondozása, nevelése, fejlesztése 2 egészséges gyermek ellátásához szükséges feltételrendszer biztosításával oldható meg, de természetesen a létszámkorlátok a sajátos nevelési igény természetétől is jelentős mértékben függnék. A gyermekek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba járnak. Bölcsődénkben életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. Szakmailag jobban támogatjuk az életkor szerinti homogén csoportok kialakítását: részint azért, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése még homogén csoportban sem könnyű feladat, részint azért, mert a vegyes korcsoport előnyei (a nagyok húzó erőt jelentenek a kicsiknek, a kicsikkel való együttlét során empátiájuk, toleranciájuk nő) a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

4. A csoportbeosztás alapelvei:

Bölcsődénkben homogén csoportok szervezését tartjuk elfogadhatónak. A vegyes életkorú csoportokban a gyermekek életkori különbsége 12-24 hónap is lehet, ezért a szeptemberi csoport összeállításnál ezt a csoportformát kerüljük, mert bölcsődés korban néhány hónapnyi életkori eltérés is jelentős napi rendi különbséggel jár. A kisebb létszámban jelen lévő gyermekcsoportnak többféle igényéről kell lemondania (pl. nyugodt alvás, játék lehetősége). Az idősebb gyermek játékkészlete biztonsági szempontok miatt szűkülhet le, ugyanígy a játszó tere is. Az életkor összehasonlításnál minden gyermeknél az új gondozási

év kezdetét vesszük figyelembe. Törekszünk arra, hogy a maradó és az új gyermekek életkora általában hasonló legyen. Minden bölcsődénk játszóudvara és fürdőszobája alkalmas a legfiatalabb gyermekek ellátására (10-18 hó). A felvételtkor a **szülők kérését a kisgyermeknevelő választásában** – amennyiben a szakmai alapelvekkel nem ellentétes – **figyelembe vesszük**, hiszen a kérés teljesítése a bizalom kialakulásában első lépés lehet. Elvünk, hogy az együtt induló csoportok együtt is maradjanak az óvodás korig (hely állandóság, felmenőrendszer, saját kisgyermeknevelő). Törekszünk a nemek hasonló arányára a csoportbeosztásnál. A szülő jelzése alapján próbáljuk megtalálni az általuk elvárt, megfogalmazott igénynek **megfelelő személyiségű kisgyermeknevelőt (határozott, következetes, illetve anyáskodó, melegséget nyújtó)**. Természetesen a fenti tulajdonságok még belül vannak a jó kisgyermeknevelővel szemben támasztott szakmai követelményeknek. A bölcsődébe való jelentkezéskor a szülővel egyeztetünk a beszoktatás várható időpontjáról.

A **csoportbeosztás tervezetét a bölcsődevezető készíti el** a fenti szempontok figyelembevételével, a csoportvezető véleményét meghallgatva. **A két bölcsődei csoport létszáma: 1-es csoport 12 fő, 2-es csoport 14 fő.**

5. Napirend

A **jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirenddel** a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánjuk biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermekek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremti meg – s egyben kiiktatják a felesleges várakozási időt. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is.

Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját kisgyermeknevelő-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben **elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése**. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az **interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi**, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához. A nevelési év során az **egyéni beszélgetések és a családi programok adnak lehetőséget a család életének nyomonkövetésére**.

2. A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a **kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja**. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a **kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése**. Ilyen esetben a **szülővel való szoros együttműködésre** törekszünk és nemcsak az érintett gyermekre, hanem a szülőkre is különös figyelmet fordítunk, hiszen egy gyermeket nevelő szülő számára nincs nagyobb krízis, mint amikor a számára legfontosabb személy valamilyen problémával küzd, a probléma súlyosságától függetlenül.

3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe. **Családi programjaink is segítségünkre vannak a családok kötetlenebb formában történő megismerésére és a már kialakult bizalmi kapcsolat további mélyítésére**. Hiszünk abban, hogy a bizalom mindennek az alapja és ha kölcsönösen megismerjük egymást, céljainkat, elvárásainkat, akkor hatékonyabban végezhetjük a közös munkát, amelynek célja az egészséges, kiegyensúlyozott gyermekek nevelése otthon és a bölcsődében egyaránt.

4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. **A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul** az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben **a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe**, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért. Fontosnak tartjuk, hogy a nálunk dolgozó kisgyermeknevelők meleg, szeretetteljes odafordulással legyenek a gyermekek iránt. Támogató, segítő bástyái legyenek a szülőknek. Olyan kisgyermeknevelők legyenek, akikről sugárzik a kiegyensúlyozottság, a szakma és az emberk szeretete, különböző személyiségek empatikus elfogadása.

6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

Minden életkorban és élethelyzetben alapvető emberi szükséglet a biztonság, kiszámíthatóság és stabilitás érzése életünkben. Különösen igaz ez a kisgyermekkorra. A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken

keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére

- Nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel.
- Már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is.
- Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára.
- Környezete iránt nyitott, érdekli minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben.
- Gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőtellel, gyermekkel.
- A gyermekek többsége szobatiszta.

A bölcsődei ellátás igénybevételének módja

A bölcsődei felvétel a vonatkozó jogszabályok szerint valósul meg. A **Sajószentpéteri Területi Szociális Központ és Bölcsőde** bölcsődéjébe a felvétel **önkéntes, kérelemre történik**, melyet a törvényes képviselő terjeszthet elő.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával:

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos, vagy a háziorvos,
- a családsegítő,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság is kezdeményezheti.

Bölcsődei ellátás keretében azon gyermekek ellátását kell biztosítani, akiknek szülei, nevelői, gondozói, munkavégzésük, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. **A bölcsődei felvételi kérelmek benyújtására az év folyamán folyamatosan van lehetőség.**

A bölcsődei felvételnél előnyt élvez különösen az a gyermek,

- akit egyedülálló szülője nevel,
- akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja,
- aki családgondozásban részesül és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szükség,
- akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem, vagy csak részben tudja,
- aki gyámhatósági határozat alapján gyámként kirendelt időskorú hozzátartozója nevel,
- akinek szülője jövedelmi helyzete miatt az ellátásáról nem, vagy nehezen tud gondoskodni,
- akinek családjában az egy főre jutó jövedelem alacsony,
- Gyvt. 43. § (3) bekezdése alapján a bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője

vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

A sorrendiség figyelembevétele nélkül a gyermek bölcsődei ellátását biztosítani kell, ha a gyámhatóság védelembe vételt rendelt el és a Gyvt. 68. § (3) bekezdés a) pontja szerint kötelezte a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

Nem vehető fel az a gyermek, akire nézve a nagyszülője gyermekgondozási segélyben részesül.

Különösen indokolt esetben **soron kívüli elhelyezésről** kell gondoskodni:

- védelembe vétel esetén,
- ha a felvételi előny sorrendiségében meghatározott esetek nem voltak előre láthatóak.

A felvételi **kérelmet** a Sajószentpéteri Területi Szociális Központ és Bölcsőde **bölcsődevezetőjéhez kell benyújtani.**

A felvételi kérelemhez csatolni kell:

- a szülő/törvényes képviselő munkaviszonyának igazolását,
- tanulói jogviszony esetén az oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolást,
- az illetékes munkaügyi központ igazolását a munkaerő piaci képzésen való részvétel idejéről,
- a szülő betegsége esetén a háziorvos/szakorvos által kiállított igazolást,
- az ellátás indokoltságát igazoló gyermekorvos igazolását,
- egyedülállóság esetén a szülő/törvényes képviselő nyilatkozatát,
- a családban nevelt három vagy több kiskorú gyermek esetén a szülő/törvényes képviselő nyilatkozatát,
- a beszoktatás első napján kell átadni a házi gyermekorvos vagy a háziorvos igazolását (amely 3 napnál nem régebbi) arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható.
- a **felvételtől** – a becsatolt igazolások alapján, a **bölcsődevezető javaslatára** – az **intézményvezető dönt.** A döntésről az **intézményvezető írásban értesíti** a szülőt/törvényes képviselőt.

Az intézményvezető döntése ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül észrevételnek van helye, melyet a Sajószentpéteri Területi Szociális Központ és Bölcsőde Intézmény vezetőjéhez kell benyújtani.

Amennyiben a felvételi kérelem – férőhelyhiány miatt – nem teljesíthető, úgy felhívjuk a figyelmet arra, hogy kérelemre „**várólistára**” vesszük és üresedés esetén az elhelyezés időpontjáról írásban értesítjük.

Szintén **várólistára kerül az a gyermek**, aki a felvételi eljárás során felvételt nyert, ám **bölcsődei férőhelyét a felvételi kérelmen jelzett időponthoz képest egy hónapon belül nem veszi igénybe**, ha más igazoltan indokolható felvételi kérelem teljesítése – az indokolatlanul lefoglalt férőhely miatt – nem lehetséges.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a szülővel/törvényes képviselővel megállapodást köt, és tájékoztatja a szülőt a fizetendő térítési díj mértékéről (étkezési, gondozási díj), a kedvezmények igénybevételéről, fizetésre vonatkozó szabályokról, a szolgáltatások formájáról, módjáról.

Az intézményben a speciális csoport szervezésének feltételei nem adóttak, ezért az esetlegesen a speciális igényű gyermekeket, az egészséges csoportban integráltan neveljük-gondozzuk. A sajátos nevelési igényű gyermekeket is ellátó bölcsődei csoportban legfeljebb 10 gyermek nevelhető, gondozható.

Az integráció során az egyéni foglalkozás és a gondozásba épített fejlesztés, az ép társakkal való együttlét, mint minta, biztosítja a sérült gyermekek fejlődését.

A kisgyermeknevelő a szakszolgálati gyógypedagógussal megbeszélve, annak útmutatása és írásban összeállított segédanyaga alapján végezheti a foglalkozásokat.

Megbeszélik azt, hogy a foglalkozások során mi az a hosszú távú cél, amit elérni kívánnak a sajátos nevelési igényű kisgyermek fejlődése érdekében.

A gyermekek napközbeni ellátásában fokozott figyelmet fordítunk az ilyen gyermekeket nevelő családok segítésére.

Mindezekkel segítjük az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

A térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályok:

A Gyvt. 146. §-ának rendelkezése értelmében a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért személyi térítési díjat (étkezés, gondozás) kell fizetni.

A bölcsődei gondozás mint szolgáltatás térítési díjmentesen vehető igénybe a Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 11/2023. (III. 28.) önkormányzati rendelete értelmében.

Az étkezési térítési díjat az ellátást igénybe vevő gyermek esetén a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő az intézménynek fizeti meg a Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a gyermekétkeztetésről szóló 22/2021. (VIII. 30.) önkormányzati rendelete alapján.

A gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igényléséhez szükséges a Gyvt. végrehajtásáról szóló 328/2011. (XII.29.) Korm. rendeletben előírt igazolások benyújtása és nyilatkozat kitöltése.

Az étkezési térítési díjat havonta utólag, a tárgyhót követő hónap 15. napjáig kell a megjelölt napokon az intézményben befizetni.

A bölcsőde szolgáltatásairól szóló tájékoztatás helyi módja

A bölcsődei ellátás feltételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt tájékoztatni kell. A tájékoztatás az alábbiakra terjed ki:

- a bölcsődében biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- a személyes adatok védelmével kapcsolatos jogi rendelkezések betartásáról, valamint az adatkezeléshez kapcsolódó jogok és azok érvényre juttatásáról,
- a bölcsőde által vezetett nyilvántartásokról,
- panaszok gyakorlásának módjáról,
- a bölcsődei jogviszony megszűnésének, megszüntetésének eseteiről,
- a bölcsőde házirendjéről,

- a fizetendő térítési díjról, teljesítési feltételeiről továbbá mulasztásának következményeiről,
 - a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.
- A gyermekjogi képviselő elérhetősége kifüggesztésre került

A bölcsőde szolgáltatásairól az alábbi módokon tájékozódhatnak a szolgáltatást igénybe venni szándékozók:

- bölcsődei látogatások alkalmával személyesen,
- honlap: www.spetertszk.hu
- helyi televízió (SajóTV)

Az igénybe vevők és az alkalmazottak jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdek-képviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézményvezetőjénél.

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- a Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézmény vezetője, a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

A szülőnek joga van ahhoz, hogy:

- megválassza azt a bölcsődét, ahova gyermekét íratni szeretné,
- tájékoztatást kapjon a bölcsőde működéséről, szabályairól,
- tájékoztatást kapjon a bölcsődében működő szolgáltatásokról, programokról, azokon való részvétel módjáról, feltételeiről,
- megismerhesse a gyermekcsoport életét,
- megismerje a bölcsődei nevelési-gondozási elveket,
- tájékoztatást kérjen és kapjon a csoportban dolgozó kisgyermeknevelőktől,
- véleményt, javaslatot tegyen, észrevételeire választ, esetlegesen megoldást kapjon,
- megismerje a saját gyermekével kapcsolatos dokumentumokat.

A szülők kötelessége:

- A házirendben foglaltak betartása.
- Együttműködni a bölcsőde valamennyi dolgozójával.
- Tájékoztatási kötelezettség.
- Térítési díj határidőn belüli rendezése.

A gyermek joga, hogy:

- a bölcsődei ellátásban segítséget kapjon a családjában történő nevelkedéshez,
- személyiségét teljes mértékben elfogadják, segítsék a maximális kibontakoztatását, erősségeinek támogatását, gyengeségeinek erősítését,
- fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításában segítséget kapjon,

- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben részesüljön,
- szakszerű nevelésben és gondozásban részesüljön,
- egyéni szükségleteit az intézményi nevelés adottságaihoz mérten a lehető legnagyobb mértékben biztosítsák,
- életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelő játéktevékenységeket, játékeszközöket kapjon,
- az esetleges fejlődésbeli elmaradásait, megtorpanásait a szakember időben észrevegye és azok enyhítésében, megszüntetésében szakszerű segítséget kapjon,
- a jól kialakított napirenden belül biztosítva legyen a nyugodt alvása, étkezése,
- a fejlődésre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.

Az alkalmazottak jogainak védelme:

A személyes gondoskodást végző személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, a munkáltató megfelelő és biztonságos munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

A személyes gondoskodást végzők, közfeladatot ellátó személynek minősülnek, amelynek igazolására igazolványt állítunk ki.

A munkavállaló joga:

- A munkájával kapcsolatos információkhoz hozzájusson.
- A munkájával, szakmájával kapcsolatos véleményt nyilvánítson.
- Személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák, tevékenységét értékeljék és elismerjék.
- Munkája során a gyermekek érdekeit tartsa elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait.
- Munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon.
- A csoportjába tartozó gyermekek szüleivel rendszeresen kapcsolatban legyen.
- Munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben.
- A vele szemben felmerülő panasz esetén meghallgassák.

A munkavállaló kötelessége:

- Munkahelyén munkaköri feladatának ellátására képes állapotban, öltözékben jelenjen meg.
- A munkaköri leírásnak és vezetői utasításnak megfelelően, önállóan végezze feladatait.
- A gyermekek, szülők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartsa, a birtokába jutott információkat ennek megfelelően kezelje.
- Példamutató magatartással és szakmai tudásával védje hivatása, munkahelye jó hírnevét.
- Teljesítse az elsődleges szocializáció hiányosságaiból rá háruló korrekciós funkciókat.
- Szakmai kompetenciája határait betartva lássa el feladatait.

Érdekképviselői fórum:

Az intézményben érdekképviselői fórum létrehozásának célja, hogy a gyermekek érdekeit szem előtt tartva a törvényes képviselők, az intézmény és a fenntartó képviselői együttműködjenek a bölcsődei ellátással kapcsolatban felmerülő panasz, probléma esetén.

Minden évben a nevelési év első szülői értekezletén választjuk meg a szülőket és gyermekeket képviselő 2 szülőt.

A fórum tagjai a bölcsődébe járó gyermekek születési közül 2 fő, a bölcsőde vezetője, vagy egy kisgyermeknevelő, és a fenntartó képviselőjében egy fő. A fórum tagjainak évente minimum egyszer üléseznie kell, amelyről jegyzőkönyv készül. A fórum elnökét a tagok választják. Panasz esetén azonnal ülést kell kezdeményezni.

A fórum feladatai közé tartozik a bölcsőde működésének megismerése, az esetleges panaszok kivizsgálása, megoldása, javaslattevés a jobb működés érdekében.

A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái

A személyes gondoskodást végző személyek folyamatos szakmai továbbképzésben kötelesek részt venni, amely kötelezettség minősített továbbképzésen való részvétellel teljesíthető. A **továbbképzés továbbképzési időszakokban történik**, mely időszak tartama 4 év. A szociális ágazati vezetőképzésen köteles részt venni a bölcsőde vezetője. A bölcsőde szakdolgozóinak képzése két képzési formából tevődik össze (munkakörhöz kötött és választható továbbképzés). A bölcsődében alkalmazott dajkának rendelkeznie kell dajka képesítéssel. **Az intézmény munkatársainak továbbképzése éves képzési terv alapján történik, és folyamatos.**

Szakmai dokumentáció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történjék.

A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok:

- a tárgyyszerűség (objektivitás),
- a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket),
- a hitelesség,
- az árnyaltság,
- szakszerűség,
- a rendszeresség, illetve a folyamatosság.

A kisgyermeknevelő által vezetett kötelező dokumentumok és azok tartalmi jellemzői:

A dokumentáció képet ad a kisgyermeknevelő szakmai ismeretéről, lelkiismeretes munkájáról.

Jelentősége abban is megnyilvánul, hogy a gyermek fejlődésének regisztrálása közben a szakmai igényességet is emelheti, hiányzó ismeretek pótlására ösztönöz.

1. Csoportnapló

Tartalmaznia kell

- a csoport nevét,
- a kisgyermeknevelők nevét,
- a technikai dolgozó nevét,
- a csoportba beíratott gyermekek adatait, jelét, jelen- vagy távollétüket,
- a beszoktatott gyermek nevét,
- napi tervezett játéktevékenység kezdeményezést (téma, megvalósulás módja, vagy elmaradás oka, eszközök, gyermekek érdeklődése),
- levegőztetést, illetve elmaradásának okát,
- az esetleg kapott gyógyszer mennyiségét,
- az egyes gyermek egészségi állapotában történt változás, a székletek számát,
- étrenddel kapcsolatos megjegyzések,
- rendkívüli esemény,
- szülői kérések, távolmaradás közlése,
- csoport hangulatát, érzelmi állapotát.

A délelőtti és délutáni műszak eseményeit külön-külön kell felsorolni és minden esetben a kisgyermeknevelőnek aláírni.

2. Törzslap

Egyéves korig havonta, fölötte 3 havonta egyszer a gyermek születése körüli napokon (+/- 4 nap) részletes összefoglalót ír a kisgyermeknevelő a következő szempontok szerint:

- Érzelmi állapot, fejlődés (felnőttekhez való viszony: anya, családtagok, kisgyermeknevelők; gyermekekhez való viszonya).
- Gondozással kapcsolatos magatartás, önállósági törekvések (étkezés, tisztázás, bilizés, szobatisztaság, kézmosás, mosakodás, fogmosás, öltözködés).
- Mozgás: nagymozgások fejlődése, manipuláció.
- Értelmi fejlődés: érdeklődés, figyelem, beszéd (hangadás, megértés, verbális beszéd), játéktevékenység.
- Alvás.
- Egyéni megnyilvánulások, szokások.

Az első bejegyzés tartalmazhatja röviden a gyermek életét befolyásoló főbb események hatására történt változásokat. (csoportba kerülés, új kisgyermeknevelő, új táplálkozási mód, napirendhez, környezethez való alkalmazkodás stb.).

3. Üzenő füzet

Tartalmaznia kell

- a saját kisgyermeknevelő nevét,
- a társ kisgyermeknevelő nevét,
- a vezető és a helyettese nevét és mobiltelefonszámát, a bölcsőde vezetékes telefonszámát,
- a gyermek adatait (születési hely, idő, anyja neve, Taj száma),

- a szülők telefonszámát,
- gyógyszer- és ételérzékenységet (pirossal kell beírni),
- tájékoztatást a szünetekről, Bölcsődék Napjáról, a bölcsőde nyári leállításáról.

A kisgyermeknevelő 3 havonkénti, megfigyelésekre alapuló, élményszerű bejegyzéseinek tükröznie kell a gyermek folyamatos fejlődését. Az üzenő füzetbe kerülhet bejegyzésre a gyermekkel kapcsolatos bármely jelentős esemény, történés (fejlődési változás, egészségi állapot stb.) Nem maradhat le a beírás kelte és a kisgyermeknevelő aláírása sem!

4. Családlátogatás

A családlátogatásról készült feljegyzés tartalmi elemei:

- Mikor történt (beszoktatás előtt vagy után), ki volt jelen?
- Hogyan fogadták a szülők a látogatást?
- Gyermek viselkedése a látogatás alatt.
- Gyermek helye a családban, a lakásban.
- Röviden a lakáskörülményekről.
- Szülő kérdései, illetve válaszuk megnyugtató volt- e számukra?
- Milyen kéréseink voltak a család felé? Ezt hogyan fogadták?
- Miben mutatkozott meg a családlátogatás eredményessége?

5. Fejlődési napló

Az adaptáció első 10 napjáról naponta vezetett naplószerű feljegyzések.

Tartalmaznia kell:

- Mikor érkezett, ki szoktatja, mi lett a jele. Gyermek fejlettségi szintjének általános jellemzői (beszéd, étkezés, szobatisztaság) viselkedése, játéktevékenységei.
- Mennyi időt töltöttek a bölcsődében, szobában vagy szabadban kezdődött az ismerkedés? Volt-e már családlátogatás? Szülő viselkedése (érdeklődő, együttműködő, más gyermekkel kapcsolatot vesz fel, unatkozik, nehezen adja át gyermekét stb.).
- Mikor milyen új dologgal ismerkedett a gyermek, azokra hogyan reagált? Saját kisgyermeknevelőjével, társ kisgyermeknevelőkkel, gyermekekkel hogyan alakul a kapcsolata?
- Naponta hogyan változott a gyermek érzelmi állapota, kisgyermeknevelőjéhez való viszonya?
- Búcsúzás módja, ki és hogyan vigasztalta, mivel nyugtatható? Érkező szülőt hogyan fogadja?
- Ha megbetegedés történt, mennyit hiányzott, a fokozatosságban hová kellett visszalépni?
- Hány napig gondozta a szülő gyermekét?
- Ki altatta és milyen körülmények között a gyermeket? Előtte, utána volt-e sírás?
- Milyen szervezési munkákat kellett módosítani a kisgyermeknevelőnek a beszoktatás alatt?

A gyermek 1 éves koráig havonta, 1 éves kora után negyedévente kell dokumentálni a gyermek értelmi, érzelmi fejlődését, a Törzslapnál felsorolt szempontok alapján.

Ezáltal nyomon követhetjük a gyermek fejlődését a bölcsődei élete során.

A dokumentáció egyes elemei nem térhetnek el egymástól, reális képet kell, hogy adjanak a gyermek fejlődéséről. Mindig csak tényként szabad megjegyezni, ha valamit a gyermek még nem tud, nem szívesen végez, nem lehet elmarasztalni, hibaként közölni, hiszen a bölcsődei nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

Záradék:

A Bölcsőde szakmai programját készítette: Gál Katalin intézményvezető

A szakmai programot jóváhagyta:

Sajószentpéter Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa

Jóváhagyás időpontja: 2025. szeptember 24.

Jóváhagyó társulási tanácsi határozat száma: 13/2025. (IX. 24.)

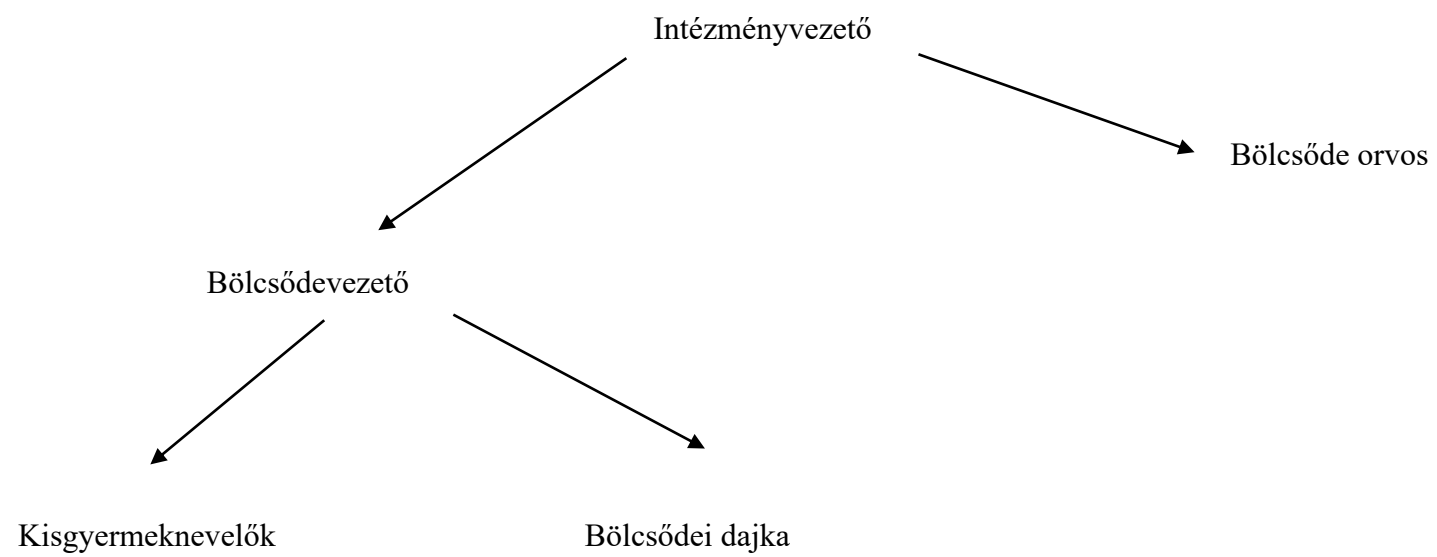
A Bölcsőde szakmai programja 2025. október 1. napján lép hatályba.

Sajószentpéter, 2025. szeptember 24.

Gál Katalin
intézményvezető

File Tamás József
társulási tanács elnöke

Szervezeti ábra

MEGÁLLAPODÁS

Amely létrejött a Sajószentpéteri Területi Szociális Központ és Bölcsőde (3770 Sajószentpéter, Kossuth Lajos út 40 sz.,) képviseli Gál Katalin intézményvezető,

másrészről szülő (törvényes képviselő),

..... lakcím

..... nevű gyermekének bölcsődei elhelyezés tárgyában.

A gyermek adatai:

Születési hely, idő:....., 20..... év.....hó.....nap

Anyja neve:.....

Lakcím:.....

Igénybevétel időtartama:

Az intézmény a bölcsődei ellátást év hó..... napjától kezdődően

- határozott időre..... évhónap
- a jogosultsági feltételek fennállásáig biztosítja.

Igénybevétel módja: önkéntes* javaslat alapján*

javaslatot tevő:

védőnő ()*, gyermekorvos ()*, család- és gyermekjóléti szolgálat ()*, gyámügy ()*

*A megfelelő jelölendő

Az intézményi ellátás időtartama:

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

Bölcsődébe a gyermek 20 hetes korától felvehető, ha a harmadik életévét

- január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,
- szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek 4. életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

A bölcsődei ellátásban sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára

- a szakszerű gondozást, nevelést, testi-lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáció segítségét,
- napi négyyszeri étkezést,
- a táplálékallergiás gyermekek étkeztetését.
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
- az egészségvédelmet, egészségnevelést, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítségét,
- az egyéni bánásmódot (saját kisgyermeknevelő rendszer),
- a megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
- a személyes higiéniát,
- a korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
- a bölcsődei orvosi ellátást,
- az óvodai életre való felkészítést,
- felmerülő probléma esetén a segítségnyújtás lehetőségeit, a szolgáltatások elérhetőségeit.

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- a házirend és az ellátás megismerését,
- a beszoktatáshoz, adaptációhoz szükséges időt, feltételeket,
- tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
- rendszeres betekintést a kisgyermeknevelő által vezetett, a gyermek fejlődését nyomon követő dokumentációba,
- szülői értekezleteket, szülőcsoportos beszélgetéseket, egyéni beszélgetéseket kisgyermeknevelővel, vezetővel,
- tájékoztatók, étrendek megismerését,
- gyermekük játéktevékenységükbe való betekintést,
- a bölcsőde által szervezett nyílt napokon való részvételt,
- a személyes adatok védelmét, a titoktartást.

A térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályok:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) értelmében a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért személyi térítési díjat (étkezés, gondozás) kell fizetni.

A bölcsődei gondozás mint szolgáltatás térítési díjmentesen vehető igénybe Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 11/2023. (III. 28.) önkormányzati rendelete értelmében.

Az étkezési térítési díjat az ellátást igénybe vevő gyermek esetén a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő az intézménynek fizeti meg Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a gyermekétkeztetésről szóló 22/2021. (VIII. 30.) önkormányzati rendelete alapján.

A gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igényléséhez a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az

igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 19.) Korm. rendelet rendelkezései az irányadók.

Az étkezési térítési díjat tárgyhót követő hónap 15. napjáig kell a megjelölt napokon az intézményben befizetni.

Az ellátás megszűnése, megszüntetése:

Az ellátás megszűnik

- ha a gyermek betöltötte a 3. életévét és a bölcsődei gondozási-nevelési év végétért, vagy
- a 4. életév betöltését követő augusztus 31-én.
- ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét,
- a szülő vagy törvényes képviselő kérelmére.

Tájékoztatás

Az ellátás igénybevételének megkezdésekor a gyermek ellátását biztosító intézmény az alábbiakról tájékoztatja a szülőt (törvényes képviselőt):

- az ellátás tartamáról és feltételeiről, idejéről,
- a személyes adatok védelmével kapcsolatos jogi rendelkezések betartásáról, valamint az adatkezeléshez kapcsolódó jogok és azok érvényre juttatásáról,
- az intézmény által vezetett, kötelező nyilvántartásokról, adatszolgáltatásokról,
- az intézmény házirendjéről,
- a fizetendő étkezési térítési, illetve gondozási díjról,
- panaszjoga gyakorlásának módjáról,
- a gyermekjogi képviselő elérhetőségéről.

Panaszok kezelése:

Az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén a szülő (törvényes képviselő) panasszal fordulhat az intézmény fenntartójához, aki 8 napon belül kivizsgálja a panaszt és megteszi a szükséges intézkedést.

Fenntartó neve, címe:

Sajószentpéter Környéki Önkormányzati Társulás
3770 Sajószentpéter, Kálvin tér 4.

Gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége:

dr. Liszkay Mónika (e-mail cím: monika.liszkay@ijsz.bm.gov.hu telefon +36 30 682 7189), mely az intézményben kifüggesztésre kerül.

<https://www.ijsz.hu/gyermekjogi-kepviselok-elrhetosegei-2.html>

Személyes adatok kezelése:

Az intézmény az ellátásban lévő gyermek és a szülő (törvényes képviselő) adatait a Gyvt. rendelkezései alapján nyilvántartja, illetve a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján elektronikus úton adatszolgáltatást teljesít. Az intézményben az adatkezelésre és az adatok védelmére az Európai Parlament és a Tanács 2016/679. számú

rendeletének (GDPR), valamint a vonatkozó magyar jogszabályok, így különösen az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezései az irányadók.

Az intézményvezető gondoskodik a bölcsődei dolgozók foglalkozásbeli titoktartási kötelezettségének érvényesítéséről.

Adatváltozások bejelentése:

A szülő (törvényes képviselő) köteles a szolgáltatásra vonatkozó jogosultsági feltételekben, személyi adatokban és a jövedelmi viszonyaiban beállt változásról 8 napon belül értesíteni az intézményt.

A megállapodás módosítása:

A megállapodás módosításra kerül, ha a tartalmi elemeiben változás történik, vagy jogszabályi változás indokolja.

A szülő (törvényes képviselő) jelen megállapodás aláírásával igazolja, hogy a megállapodás egy példányát, valamint a személyes gondoskodás feltételeiről szóló szóbeli tájékoztatást megkapta.

Alulírottak a jelen megállapodást elolvasás után, mint akaratukkal mindenben megegyezőt jóváhagyólag írják alá.

A megállapodás 2 példányban készült.

Sajószentpéter, 20....év.....hó.....nap

.....
intézményvezető

.....
szülő (törvényes képviselő)

Tavaszi-nyári Napirend

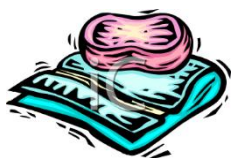
6⁰⁰-8⁰⁰- Gyermek fogadása, kézmosás, korán érkező
gyermek altatása, reggeliig szabad játéktevékenység

8⁰⁰-8³⁰ – reggeli, utána szükség szerint
wc-zés, pelenkázás

8³⁰- 11⁰⁰ Udvarra készülődés, folyamatos öltözködéssel
Szabad játék az udvaron

10:00- A tízórai elfogyasztása

11⁰⁰-11³⁰a kimenetel sorrendjében jövünk be az udvarról
Szükség szerint wc-zés, pelenkázás, kézmosás, szabad játék
ebédig

11³⁰-12⁰⁰- ebéd

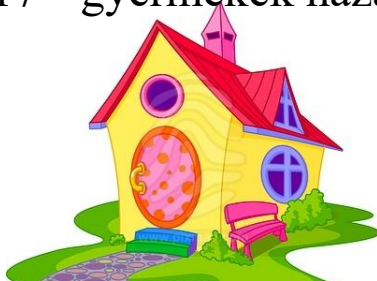
12⁰⁰-15⁰⁰- altatás

Ébredés sorrendjében wc-zés,
pelenkázás, kézmosás

15⁰⁰-15³⁰- uzsonna

15³⁰- 17⁰⁰ gyermekek hazaadása

Őszi-Téli napirend

6⁰⁰-8⁰⁰ gyermekek fogadása, kézmosás, korán érkező gyermekek altatása, reggeliig szabad játéktevékenység

8⁰⁰-8³⁰ Reggeli, utána szükség szerint wc-zés, pelenkázás, kézmosás

8³⁰-10⁰⁰ Szabad játéktevékenység, közben a tízórai elfogyasztása

10⁰⁰-11⁰⁰ Udvarra készülődés, folyamatos öltözködéssel. Szabad játék az udvaron

11⁰⁰-11³⁰ A kimenetel sorrendjében jövünk be az udvarról. Szükség szerint Wc-zés, pelenkázás, kézmosás, szabad játék ebédig.

11³⁰-12⁰⁰ Ebéd

12⁰⁰-15⁰⁰ Altatás. Ébredés sorrendjében Wc-zés, pelenkázás, Kézmosás

15⁰⁰-15³⁰ Uzsonna

15³⁰-17⁰⁰ Gyermekek hazaadása

BÖLCSÖDEI HÁZIREND

Intézmény neve: **Sajószentpéteri Területi Szociális Központ és Bölcsőde- Bölcsőde**

Intézmény székhelye: **3770 Sajószentpéter, Kossuth Lajos út 40.**

Intézmény fenntartója: **Sajószentpéter Környéki Önkormányzati Társulás
3770 Sajószentpéter, Kálvin tér 4.**

Intézményvezető: Gál Katalin

Bölcsődevezető: Görzsöny Andrea

Az intézményvezető és a bölcsődevezető elérhetősége: peteri.szocialis@gmail.com

Engedélyezett férőhely: **26 fő**

Nyitvatartási idő: hétfőtől- péntekig 6.00 – 17.00

A házirend célja, hogy meghatározza a bölcsőde belső rendjét és tájékoztasson az alapvető szabályokról.

1. A bölcsőde naponta reggel 6⁰⁰-tól -8⁰⁰ óráig fogadja az érkező gyermekeket. Kérjük, hogy 8⁰⁰ - 8³⁰ között ne zavarják a reggelizést, gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek. A gyermekek hazavitelére délután 17⁰⁰ óráig van lehetőség.

2. A bölcsődéből a gyermekeket csak a szülő vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg.

3. A bölcsődei átadóba minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott illetve a gyermek személyes tárgyaiért felelősséget vállalni nem tudunk.

4. A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas (37,5°C és ennél magasabb hőmérsékletű) antibiotikumot szedő vagy fertőzés gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell. Ha a gyermek gyógyszer, vagy gyógyhatású készítményt kap, arról a szülő írásban köteles tájékoztatni gyermeke kisgyermeknevelőjét.

A gyermekorvos javaslatait kérem, tartsák be!

5. A gyermek gyógyszer-és ételérzékenységéről a szülő köteles tájékoztatni a bölcsődét. A kivizsgálás eredményét kérjük, mutassák be!

6. Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt. Ehhez feltétlenül szükséges pontos cím és telefonszám megadása. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyeit.

7. Ha a szülő a gyermekét betegség vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe, a távolmaradást másnap reggel 9⁰⁰ óráig közölje a bölcsődevezetővel vagy annak helyettesével. A térítési díj elszámolásánál csak a következő naptól tudjuk a gyermek hiányzását figyelembe venni.

8. Betegség miatt hiányzó gyermeket, gyógyulása után, csak orvosi igazolással (egészséges, közösségbe mehet) tudunk fogadni. A megtörtént kötelező védőoltásokról folyamatosan kérjük a tájékoztatást.

9. A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére lehetőséget biztosítunk a szülővel történő beszoktatáson túl, a kisgyermeknevelő – szülő napi találkozásaira, az üzenő füzetben keresztül történő információcserére, a szülői értekezletekre, csoportbeszélgetésekre. Módot adunk a családoknak a bölcsődei életbe való betekintésre. Kérjük, látogatásuk időpontját a gyermek kisgyermeknevelőjével előre egyeztetni!

10. Az üzenő füzetbe történő bejegyzéseiket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a gyermek fejlődésére, vagy otthoni eseményekre vonatkozóan.

11. Kérjük, a térítési díjat az előre jelzett napon pontosan fizessék be! Fizetési és egyéb gondjaik esetén keressék a bölcsőde vezetőjét, aki felvilágosítással és segítőkészséggel áll szíves rendelkezésükre.

12. A bölcsőde területén és az udvarán a dohányzás szigorúan tilos!

13. A bölcsőde ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart. A nyári zárva tartást a szülők igényeihez igazodva, a fenntartó állapítja meg.
A házirend betartását köszönjük.

Sajószentpéter, 2025. szeptember 24.

A házirendet készítette:
Gál Katalin intézményvezető

A házirendet megismerte és támogatta:
Érdekképviselői Fórum

A házirendet jóváhagyta:
Sajószentpéter Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa